

Желтобрюх І.Л.
Верховний Суд

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕСУАЛЬНА ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС СТОРІН (ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СПІВВІДНОШЕННЯ)

У роботі здійснено критичний аналіз думок учених щодо співвідношення адміністративної процесуальної правосуб'єктності та адміністративно-процесуального статусу сторін, а також пропонуються ймовірні шляхи вирішення існуючих у цій сфері проблем. Доведено, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність є правовою передумовою: а) набуття адміністративно-процесуального статусу учасника адміністративного процесу (наприклад, сторони справи); б) участі в адміністративних процесуальних правовідносинах. Зазначено, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність є потенційною спроможністю бути носієм процесуальних суб'єктивних прав та обов'язків сторони справи. Констатується факт, що під час трансформації будь-якої особи в учасника адміністративного процесу адміністративна процесуальна правосуб'єктність виконує роль «буферу», висуваючи до майбутнього учасника адміністративного процесу низку юридичних вимог (наприклад, наявність статусу юридичної особи, повноліття тощо). Зроблено висновок, що відсутність адміністративної процесуальної правосуб'єктності є процесуальною підставою для вилучення особи з процесу, за умови помилкового її залучення до складу учасників провадження. Обґрунтовано висновок, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність не є тотожною адміністративній матеріальній правосуб'єктності і не є похідною від загальної адміністративної правосуб'єктності. Зазначено, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність» як категорія юридичної науки є теоретичною першоосновою під час аналізу адміністративно-процесуального статусу сторін та інших учасників процесу. Без характеристики адміністративної процесуальної правосуб'єктності неможливо розкрити специфіку адміністративно-процесуального статусу сторін.

Ключові слова: адміністративний процес, адміністративна процесуальна правосуб'єктність, адміністративний процесуальний статус, сторони справи.

Постановка проблеми. У науковій літературі дискусійним є питання співвідношення понять «адміністративна процесуальна правосуб'єктність» та «адміністративно-процесуальний статус». Сутність цієї проблеми полягає в тому, що одна частина науковців адміністративну процесуальну правосуб'єктність включає до структури адміністративно-процесуального статусу особи, друга частина науковців вважає, що адміністративно-процесуальний статус особи є структурним елементом адміністративної процесуальної правосуб'єктності, а третя частина науковців стверджує, що поняття «адміністративна процесуальна правосуб'єктність» має самостійне значення як категорія юридичної науки, а тому її слід розглядати виключно як передумову набуття особою адміністративно-процесуального статусу.

Плутанина у співвідношенні цих понять призводить до розмивання категоріального апарату науки адміністративного процесуального права

і, як наслідок, до хаотичного використання термінології в наукових дослідженнях. Тому критичний аналіз співвідношення в науковій літературі понять «адміністративна процесуальна правосуб'єктність» та «адміністративно-процесуальний статус» сприятиме виявленню суттєвих недоліків у цій сфері та визначенню ймовірних шляхів їх усунення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання класифікації суб'єктів та учасників адміністративного процесу досліджувалися в працях О.В. Аніної, О.М. Бандурки, В.М. Бевзенка, Т.О. Гуржій, Є.Ф. Демського, І.І. Діткевич, Н.В. Ільчишина, Т.О. Коломоєць, А.Т. Комзюка, В.М. Котенко, О.В. Кузьменко, О.І. Миколенко, У.М. Парпан, К.Ю. Пуданс-Шушлебінної, С.Г. Стеценка, М.М. Тищенко та багатьох інших вітчизняних науковців.

Разом із тим складається враження, що розвиток уявлень про адміністративну процесу-

альну правосуб'єктність не тільки не сприяє систематизації знань про право та уніфікацію термінології, а й позбавляє термінологію методологічних властивостей. Суперечливі думки стосовно змісту адміністративної процесуальної правосуб'єктності та адміністративно-процесуального статусу зазвичай породжують суперечливі висновки щодо їх місця та значення в праві. У свою чергу суперечливі висновки не можна взяти за основу в правотворчій діяльності для вдосконалення положень Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАСУ), а також їх не можна в повній мірі використовувати в правозастосовній діяльності.

Постановка завдання. Основними завданнями, розв'язанню яких присвячена дана стаття, є такі:

1. Критичний аналіз думок учених щодо співвідношення адміністративної процесуальної правосуб'єктності та адміністративно-процесуального статусу сторін.

2. Запропонувати ймовірні шляхи вирішення існуючих теоретичних проблем у науці адміністративного права та процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як уже відмічалось, процесуальна правосуб'єктність іноді включається до складу структури адміністративно-процесуального статусу особи, а іноді розглядається як правове явище, яке не є елементом структури процесуального статусу, але передусім йому чи супроводжує його реалізацію. Науковці, що висвітлюють це питання, намагаються аргументувати свої думки та навести переконливі доводи.

Наприклад, О.І. Миколенко, розглядаючи «процедурну правосуб'єктність особи», зазначає, що правосуб'єктність може бути включена до складу правового статусу особи з таких причин:

1) незважаючи на те, що правосуб'єктність є передумовою придбання відповідного правового статусу, на цьому її призначення не вичерпується. Без правосуб'єктності взагалі неможливо визначити правовий статус особи, адже спеціальна правосуб'єктність впливає на спеціальний статус особи, а індивідуальна правосуб'єктність – на індивідуальний її статус. Тобто правосуб'єктність – це «фундамент придбання правового статусу фізичною або юридичною особою» [1, с. 295–296];

2) термін «правосуб'єктність» завжди застосовується під час характеристики суб'єктів права, а тому нерозривно зв'язаний із правовим статусом особи [1, с. 296].

Логіка міркувань, яку запропонував О.І. Миколенко, зрозуміла, але, на нашу думку, хибна.

Наприклад, адміністративний проступок є підставою (обов'язковою умовою) для притягнення особи до адміністративної відповідальності, а виникнення публічно-правового спору між суб'єктом владних повноважень та пересічним громадянином є підставою (обов'язковою умовою) для звернення особи до адміністративного суду за захистом. Тобто певний правовий зв'язок простежується між адміністративним проступком та адміністративною відповідальністю, а також між публічно-правовим спором і судовим захистом. Разом із тим адміністративний проступок не є елементом системи заходів адміністративної відповідальності, а публічно-правовий спір не відноситься до заходів судового захисту. На нашу думку, теж саме відбувається і з категоріями «процесуальна правосуб'єктність» та «процесуальний статус» – правовий зв'язок між ними існує (і це ніхто не заперечує), але вони не є і не можуть бути елементами структури один одного.

О.В. Аніна заявляє: «У цілому, правосуб'єктність не існує відособлено від правового статусу, виступає окремим елементом останнього, в якому виражаються юридичні здатності особи бути суб'єктом права» [2, с. 45–46]. На жаль, у дисертації вченої відсутні аргументи, які б у достатній мірі пояснювали даний підхід до визначення змісту правосуб'єктності. Одна справа проголосувати тезу, що «правосуб'єктність не існує відособлено від правового статусу», а інша справа – її довести та аргументувати. Більшість положень науково-дослідної роботи О.В. Аніної, що присвячені правосуб'єктності, навпаки, спростовують її висновок. Наприклад, вчена стверджує:

– що «правосуб'єктність визначає коло реальних осіб, що *володіють здатністю бути* носіями певного статусу» [2, с. 45];

– що адміністративно-деліктна правосуб'єктність осіб – це ніщо інше, як «*потенційна можливість особи бути носієм певних суб'єктивних прав і обов'язків та нести адміністративну відповідальність*» [2, с. 46];

– що «правосуб'єктність можна представити у вигляді своєрідного «буфера» між реальною особою і статусом суб'єкта права» [2, с. 45].

Як бачимо, О.В. Аніна, заявляючи, що правосуб'єктність не може існувати відособлено від правового статусу, сама собі суперечить, погоджуючись із думкою, що правосуб'єктність є «буфером» між реальною особою і статусом суб'єкта права.

Більшість же науковців розглядає адміністративну процесуальну правосуб'єктність як самодос-

татню категорію, яка, по-перше, не включається до структури адміністративно-процесуального статусу, по-друге, є передумовою отримання особою відповідного адміністративно-процесуального статусу. Наприклад, В.М. Котенко зазначає, що правосуб'єктність особи необхідна як правова передумова, за якої конкретна особа може виступати суб'єктом відповідних правовідносин. Без правосуб'єктності жодна особа не може бути, по-перше, учасником правовідносин, по-друге, суб'єктом права [3, с. 73–74]. Повністю погоджуємось із запропонованою думкою, адже без адміністративно-процесуальної правосуб'єктності особа не зможе бути ні учасником адміністративних процесуальних відносин, ні стороною у справі, ні суб'єктом адміністративного процесуального права як підгалузі адміністративного права.

У науковій літературі зустрічаються публікації, яскрава назва яких не відповідає їхньому внутрішньому змісту. Зокрема, У.М. Парпан і Н.В. Ільчишин у своїй статті, яка називається «Правосуб'єктність як передумова участі особи в адміністративному процесі», не називають жодного аргументу щодо необхідності розгляду адміністративної процесуальної правосуб'єктності як передумови набуття адміністративно-процесуального статусу, натомість там міститься багато думок щодо елементів її змісту [4, с. 221–226].

Цікаво характеризує правосуб'єктність С.С. Алексєєв. Він зазначає, що правосуб'єктність як категорія юридичної науки, по-перше, носить абстрактний характер, по-друге, є потенційною спроможністю (здатністю) особи бути учасником правових відносин [5, с. 140]. Коли С.С. Алексєєв висловлював свої думки (80-ті роки минулого століття), то поняття «правосуб'єктність» сприймалась виключно як теоретичне узагальнення, як результат наукового абстрагування, адже на законодавчому рівні воно не закріплювалось. Наприклад, сьогодні до таких понять, які є результатом теоретичного абстрагування, але зміст яких не закріплюється в чинному законодавстві, в юридичній науці відноситься поняття «склад злочину». Отже, поняття «адміністративна процесуальна правосуб'єктність», хоча і є результатом теоретичного абстрагування, має чітку фіксацію в національному законодавстві (ст. 43 КАСУ). Зокрема, частина перша ст. 171 КАСУ зобов'язує суддю на стадії відкриття провадження по справі з'ясувати (після отримання ним позовної заяви), чи має особа, яка подала позовну заяву, адміністративну процесуальну дієздатність. Також під час характеристики адміністративної процесу-

альної правосуб'єктності С.С. Алексєєв, на нашу думку, використав вдале словосполучення «є потенційною спроможністю». Саме це словосполучення яскраво свідчить про те, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність не є частиною адміністративно-процесуального статусу, адже адміністративно-процесуальний статус – це «реальна наявність» в особи певного об'єму процесуальних прав і обов'язків.

Подібні думки висловлюють С.Г. Стеценко та К.Ю. Пуданс-Шушлебін. С.Г. Стеценко акцентує увагу на тому, що адміністративна правосуб'єктність – це лише здатність суб'єкта мати і реалізовувати права та виконувати обов'язки, тоді як адміністративно-правовий статус – це реально існуючі права та обов'язки [6, с. 90]. Відповідно, К.Ю. Пуданс-Шушлебін зазначає, що категорія «адміністративна процесуальна правосуб'єктність» передбачає «здатність» та «спроможність» особи щось зробити, тоді як адміністративно-процесуальний статус – це вже «стабільна властивість», яка притаманна його носію [7, с. 122–126].

Слушну думку стосовно цього висловлює А.Ю. Якимов [8]. По-перше, вчений звертає увагу на те, що правосуб'єктність висуває до особи певне коло юридично значимих характеристик, володіння якими робить окремо взятую особу носієм того або іншого правового статусу. Наприклад, частина друга ст. 43 КАСУ до таких загальних юридично значимих характеристик відносить повноліття фізичної особи та відсутність щодо неї рішення суду щодо недієздатності. До спеціальних юридично значимих вимог можна віднести положення КАСУ, які передбачають можливість участі в адміністративному судочинстві неповнолітньої особи щодо публічно-правових спорів, у яких вона згідно з національним законодавством може самостійно брати участь. Відповідність характеристик особи вимогам, що висуваються адміністративно-процесуальною правосуб'єктністю, дає можливість конкретній особі володіти комплексом процесуальних прав і обов'язків, передбачених певним правовим статусом, зокрема статусом позивача чи відповідача. У даному випадку процесуальні права і обов'язки, що закріплені в КАСУ за учасниками справи, переходять у розряд суб'єктивних прав і обов'язків окремого учасника адміністративних процесуальних правовідносин.

По-друге, А.Ю. Якимов стверджує, що правосуб'єктність відіграє роль «буфера» між особою та правовим статусом особи. Цей «буфер» не дозволяє будь-якій особі бути учасником адмі-

ністративного судочинства і наділяє процесуальним статусом лише тих осіб, що відповідають тим юридично значимим характеристикам, які охоплюються змістом адміністративної процесуальної правосуб'єктності.

Таким чином, доходимо висновку, що особи, які є сторонами адміністративної справи, обов'язково повинні відповідати всім вимогам адміністративно-процесуальної правосуб'єктності.

У.М. Парпан і Н.В. Ільчишин висловлюють подібні з А.Ю. Якимовим думки. Зокрема, вчені стверджують: «Правосуб'єктність доцільно представляти у вигляді своєрідного «перехідного містка» між реальною фізичною або юридичною особою та статусом суб'єкта права. Цей «перехідний місток» є правовою конструкцією, що відбиває склад юридичних фактів, наявність яких дозволяє конкретному суб'єкту виступити власником відповідного правового положення» [4, с. 223–224].

К.Ю. Пуданс-Шушлебін та інші звертає увагу на те, що адміністративну процесуальну правосуб'єктність слід визначати окремо від адміністративно-процесуального статусу та суб'єкта адміністративного процесуального права. Вчена наголошує на тому, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність одночасно є «обов'язковою передумовою набуття статусу відповідача у справі адміністративної юрисдикції, а також ознакою суб'єкта владних повноважень, якою його відповідний процесуальний статус конкретизовано» [7, с. 59]. Разом із тим є ще один аспект, на який звертає увагу К.Ю. Пуданс-Шушлебін та інші науковці (М.А. Бояринцева, О.О. Рябус [9, с. 12; 10, с. 14]) у характеристиці адміністративної процесуальної правосуб'єктності. Зокрема, К.Ю. Пуданс-Шушлебін стверджує, що:

1) правосуб'єктність впливає не тільки на обсяг правового статусу, а й іноді визначає його вид [7, с. 127]. Із цим твердженням слід повністю погодитись. Адже адміністративна процесуальна правосуб'єктність, яка за галузевою ознакою є одним із видів правосуб'єктності, дозволяє визначитись не з конституційно-правовим і не з цивільно-процесуальним статусом, а, власне, з адміністративно-процесуальним статусом особи. У свою чергу вид та обсяг адміністративно-процесуального статусу залежить від тієї ролі, яку буде відігравати учасник процесу в межах адміністративного судочинства, тобто буде виступати стороною справи (позивачем, відповідачем), третьою особою, представником, секретарем судового засідання тощо;

2) особа, яка не здатна мати процесуальні права та нести процесуальні обов'язки, не тільки

не може бути суб'єктом адміністративних процесуальних правовідносин, а й повинна вилучатися з процесу за умови помилкового залучення до складу учасників провадження [7, с. 127]. Наприклад, зі смертю особи або за фактом ліквідації юридичної особи припиняється і їхня процесуальна правоздатність. Цей факт є підставою для відмови у відкритті провадження в адміністративній справі незалежно від того, звернулася така особа з позовною заявою до адміністративного суду, чи до неї було пред'явлено позовну заяву (п. 3 ч. 1 ст. 170 КАСУ);

3) процесуальна правосуб'єктність не завжди збігається з правосуб'єктністю в матеріальних правовідносинах, а тому не можна їх вважати тотожними поняттями [7, с. 129]. Наприклад, Н.О. Армаш наголошує на тому, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність зазвичай збігається з правосуб'єктністю в матеріальних відносинах [11, с. 249]. Вважаємо, що протиріч у думках учених немає, адже висловлювання «не завжди збігається» і «зазвичай збігається» свідчать про те, що іноді факт набуття особою правосуб'єктності в матеріальних правовідносинах автоматично свідчить про набуття нею й адміністративної процесуальної правосуб'єктності. Адже, наприклад, у суб'єкта владних повноважень адміністративна процесуальна правосуб'єктність виникає разом із правосуб'єктністю в матеріальному праві. Разом із тим не можемо погодитися з тими науковцями, які заявляють, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність суб'єктів владних повноважень (органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування) є похідною від загальної адміністративної правосуб'єктності [12, с. 130]. Вже неодноразово зверталась на це увага, але ще раз підкреслимо. Сучасний розвиток адміністративного права підштовхує науковців до розмежування матеріального, процедурного та процесуального адміністративного права як його підгалузей. У зв'язку з цим у науковців обов'язково виникне необхідність у розмежуванні не тільки матеріальної та процесуальної правосуб'єктності, а й у розмежуванні між собою адміністративної процесуальної правосуб'єктності та адміністративної процедурної правосуб'єктності. На нашу думку, «загальна адміністративна правосуб'єктність» уже вичерпала всі свої методологічні можливості, адже довгий час трактувалась виключно з позицій матеріального адміністративного права. Тому підтримуємо намагання К.Ю. Пуданс-Шушлебін та інші розмежувати:

а) адміністративну матеріальну правосуб'єктність, яка характеризує здатність, наприклад, органу виконавчої влади, взагалі бути носієм владних повноважень;

б) адміністративну процедурну правосуб'єктність, яка характеризує здатність органу виконавчої влади бути носієм процедурних прав і обов'язків;

в) адміністративну процесуальну правосуб'єктність, яка характеризує здатність органу виконавчої влади бути носієм процесуальних прав і обов'язків.

Таким чином, особливість суб'єктів владних повноважень полягає в тому, що їх матеріальна, процедурна та процесуальна правосуб'єктність виникає одночасно з моменту їх створення та з моменту прийняття нормативно-правового акту, який регламентував їхню діяльність.

Слушну думку стосовно теми нашого дослідження висловлює Ю.О. Пундор. Вчений зазначає, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність – це емне та змістовне поняття, яке виконує функцію узагальнюючої характеристики процесуально-правового положення фізичної або юридичної особи. Сам же термін «адміністративна процесуальна правосуб'єктність» не має в адміністративному праві адекватного еквівалента, в силу чого саме він виступає як першооснова формування понятійного апарату під час аналізу адміністративно-процесуального правового статусу [13, с. 60]. Хоча нами й обґрунтовується думка про те, що адміністративна процесуальна правосуб'єктність не є елементом адміністративно-процесуального статусу, вважаємо, що неможливо розкрити специфіку адміністративно-процесуального статусу сторін без характеристики адміністративної процесуальної правосуб'єктності. Пояснюється це тим, що категорія «адміністративна процесуальна правосуб'єктність» є теоретичною першоосною для аналізу адміністративно-процесуального статусу сторін.

Висновки. Завершуючи аналіз думок учених щодо співвідношення адміністративної процесуальної правосуб'єктності та адміністративно-процесуального статусу, хочемо наголосити, що:

1) адміністративна процесуальна правосуб'єктність є правовою передумовою: а) набуття адміністративно-процесуального статусу учасника адміністративного процесу (наприклад, сторони справи); б) участі в адміністративних процесуальних правовідносинах;

2) адміністративна процесуальна правосуб'єктність є потенційною спроможністю особи бути носієм певних процесуальних суб'єктивних прав і обов'язків, у тому числі й носієм процесуальних суб'єктивних прав та обов'язків сторони справи;

3) під час трансформації будь-якої особи в учасника адміністративного процесу адміністративна процесуальна правосуб'єктність виконує роль «буферу», висуваючи до майбутнього учасника адміністративного процесу низку юридичних вимог (наприклад, наявність статусу юридичної особи, повноліття тощо);

4) відсутність адміністративної процесуальної правосуб'єктності є процесуальною підставою для вилучення особи з процесу, за умови помилкового її залучення до складу учасників провадження;

5) адміністративна процесуальна правосуб'єктність не є тотожною адміністративній матеріальній правосуб'єктності та не є похідною від загальної адміністративної правосуб'єктності. Сьогодні сформувалися всі підстави для виділення в межах адміністративного права таких трьох видів правосуб'єктності, як: а) адміністративна матеріальна правосуб'єктність, яка характеризує здатність, наприклад, органу виконавчої влади, взагалі бути носієм владних повноважень; б) адміністративна процедурна правосуб'єктність, яка характеризує здатність органу виконавчої влади бути носієм процедурних прав і обов'язків; в) адміністративна процесуальна правосуб'єктність, яка характеризує здатність органу виконавчої влади бути носієм процесуальних прав і обов'язків;

б) «адміністративна процесуальна правосуб'єктність» як категорія юридичної науки є теоретичною першоосною під час аналізу адміністративно-процесуального статусу сторін та інших учасників процесу. Без характеристики адміністративної процесуальної правосуб'єктності неможливо розкрити специфіку адміністративно-процесуального статусу сторін.

Список літератури:

1. Миколенко О.І. Теорія адміністративного процедурного права : монографія. Харків : Бурун Книга, 2010. 336 с.
2. Аніна О.В. Іноземці та особи без громадянства в адміністративно-деліктному процесі України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» ; Державний науково-дослідний інститут МВС України. Київ, 2012. 211 с.

3. Котенко В.М. Забезпечення процесуальних прав і законних інтересів позивача та відповідача в адміністративному судочинстві України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2011. 196 с.
4. Парпан У.М., Ільчишин Н.В. Правосуб'єктність як передумова участі особи в адміністративному процесі. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Випуск 19. С. 221–226.
5. Алексеев С.С. Общая теория права : в 2-х томах. Москва : Юрид. лит-ра, 1981. Том 2. 360 с.
6. Стеценко С.Г. Адміністративне право України : навчальний посібник. Київ : Атака, 2007. 624 с.
7. Пуданс-Шушлебін К.Ю. Суб'єкт владних повноважень як відповідач у справах адміністративної юрисдикції : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» ; Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2013. 212 с.
8. Якимов А.Ю. Статус субъекта административной юрисдикции и проблемы его реализации : монография. Москва : «Проспект», 1999. 200 с.
9. Бояринцева М.А. Адміністративно-правовий статус громадянина України : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Київ, 2005. 21 с.
10. Рябус О.А. Процессуальный статус участников производства по делам об административных правонарушениях : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.14 «Административное право; финансовое право».
11. Армаш Н.О., Бандурка О.М., Басов А.В. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар ; за заг. ред. А.Т. Комзюка. Київ : Прецедент, Істина, 2009. 823 с.
12. Педько Ю.С. Становлення адміністративної юстиції в Україні : монографія. Київ : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. 208 с.
13. Пундор Ю.О. Про визначення змісту категорії «правосуб'єктність» у теорії права та галузевих теоріях цивільного й господарського права (порівняльно-правовий аспект). *Часопис Київського ун-ту права*. 2013. № 1. С. 60–63.

Zheltobruh I.L. ADMINISTRATIVE PROCEDURAL LEGAL ENTITY AND ADMINISTRATIVE PROCEDURAL STATUS OF THE PARTIES (THEORETICAL ASPECTS OF RELATIONSHIP)

The paper critically analyzes the opinions of scholars on the relationship between administrative procedural legal personality and administrative-procedural status of the parties, as well as suggests possible ways to solve existing problems in this area. It is proved that administrative procedural legal personality is a legal precondition: a) acquisition of administrative-procedural status of a participant in administrative proceedings (for example, parties to the case); b) participation in administrative procedural legal relations. It is stated that administrative procedural legal personality is a potential ability to be the bearer of procedural subjective rights and obligations of a party to the case. It is stated that during the transformation of any person into a participant in the administrative process, administrative procedural legal personality acts as a “buffer”, making a number of legal requirements to the future participant in the administrative process (for example, legal personality, adulthood, etc.). It is concluded that the absence of administrative procedural legal personality is a procedural basis for the removal of a person from the process, provided that he is erroneously involved in the participants in the proceedings. The conclusion that administrative procedural legal personality is not identical to administrative material legal personality and is not derived from general administrative legal personality is substantiated. It is noted that “administrative procedural legal personality” as a category of legal science is a theoretical basis for the analysis of the administrative-procedural status of the parties and other participants in the process. Without a description of the administrative procedural legal personality, it is not possible to disclose the specifics of the administrative procedural status of the parties.

Key words: administrative process, administrative procedural legal personality, administrative procedural status, parties to the case.